

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, 2008. október 1. napján megtartott fellebbviteli nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A társtettesként elkövetett lopás vétsége miatt az I.r. vádlott és társai ellen folyamatban lévő büntető ügyben a Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa 2008. március 19. napján kihirdetett KB.IV.133/2007/18. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A III.r. vádlott cselekményét társtettesként elkövetett lopás vétségének (Btk.316.§ (1) és (2) bekezdés) **minősíti**.

Egyebekben az első fokú ítéletet az I.r., a II.r. és a III.r. vádlott vonatkozásában helybenhagyja.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa a 2008. március 19. napján kihirdetett KB.IV.133/2007/18. számú ítéletével az I.r. vádlottat és a II.r. vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett lopás vétségében, míg a III.r. és a IV.r. vádlottakat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett lopás vétségében, ezért az I.r. vádlottat 210 napi tétel, napi tételenként 500.-Ft, összesen 105.000.-Ft, a II.r. vádlottat 210 napi tétel, napi tételenként 400.-Ft, összesen 84.000.-Ft, míg a III. és IV.r. vádlottakat 180 napi tétel, napi tételenként 300.-Ft, összesen 54.000.-Ft pénzbüntetésre, és valamennyi vádlottat lefokozásra ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetések meg nem fizetése esetére, azok szabadságvesztésre történő átváltoztatására, az ügyben előterjesztett polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasította, továbbá külön-külön kötelezte a vádlottakat 29.037.-Ft bünyügyi költség megfizetésére.

A tárgyaláson a katonai ügyész a kihirdetett ítéletet tudomásul vette. Az I.r. vádlott irányának megjelölése nélkül, védője felmentés érdekében jelentett be fellebbezést. A II. és III.r. vádlottak elsődlegesen felmentésért, másodsorban a mellékbüntetés mellőzése érdekében jelentettek be fellebbezést. A IV.r. vádlott a kihirdetett ítéletet tudomásul vette. A II., III. és IV.r. vádlottak védője a II. és III.r. vádlott tekintetében elsődlegesen felmentésért, másodsorban a mellékbüntetés megváltoztatása érdekében fellebbezett, míg a IV.r. vádlott tekintetében a kihirdetett ítéletet tudomásul vette.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészség a Kf.III.62/2008. számú átiratában indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást egészítse ki oly módon, hogy az az egyes vádlotti magatartásokat részletesebben tartalmazza, mert a történeti tényállás jelen formájában megalapozatlan, az hiányosnak tekinthető. Indítványozta továbbá, hogy a másodfokú bíróság az ítéletet változtassa meg és a III.r. vádlott által elkövetett cselekményt minősítse a Btk.20.§ (2) bekezdés szerinti társtettesként elkövetett, a Btk.316.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés 1. tétele szerint minősülő lopás vétségének és ezen jogi álláspontjának alátámasztásaként a Legfelsőbb Bíróság BH 1989/298., valamint BH 1993/284. számú eseti döntéseire hivatkozott. A megváltozott jogi minősítésre figyelemmel indítványozta a III.r. vádlott esetében az enyhítő körülmények közül a részesi elkövetést mellőzni, valamint mindegyik vádlott tekintetében a bekövetkezett időmúlást enyhítő körülményként értékelni, egyebekben az első fokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

Az I.r. vádlott védője a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében fellebbezését felmentés érdekében változatlanul fenntartotta. Kifejtette azon álláspontját, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a Be. 351.§ (2) bekezdésében foglaltak alapján megalapozatlan, az a./ pont szerint felderítetlen, mert az elsőfokú bíróság nem tisztázta a bűncselekmény tárgyát képező löveg történetét, ennek hiányában a tényállás is hiányosnak tekinthető, az ítélet indokolása pedig iratellenes megállapításokat, továbbá helytelen következtetéseket tartalmaz. A vádlottak által feldarabolt, majd értékesített ágyú - álláspontja szerint - elhagyott dolog volt, a vádlottak számára csak látszólag idegen, de azzal kapcsolatban senki tulajdonjoga nem állapítható meg, tehát uratlan dolog. Ennek alapján - tényállási elem hiányában - védence bűncselekmény hiányában történő felmentését indítványozta. Kifejtette továbbá, hogy ettől eltérő álláspont esetén is megállapítható, hogy a vádlottak - elsősorban a löveg állapota alapján - joggal hihették azt, hogy az elhagyott dolog, esetükben mind a Btk.27.§ (1) bekezdésében írt ténybeli tévedés, mind pedig a (2) bekezdésben írt, a cselekmény társadalomra veszélyességében való tévedés lehetősége fennáll, ezért másodszorban védencének büntethetőséget kizáró ok alapján történő felmentését is indítványozta.

A II. és III.r. vádlottak védője perbeszédében a fellebbezést felmentés érdekében tartotta fenn. Vitatta, hogy a löveg feldarabolásával, majd a MÉH telepen való értékesítésével a vádlottak bűncselekményt követtek volna el. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében a löveg tulajdonjogával kapcsolatos álláspontját nem is indokolta meg. Álláspontja szerint téves az a jogi érvelés, amely abból a körülményből, hogy a vádlottak a cselekményüket titkolták, arra lehetne következtetni, hogy az ágyú idegen dolog jellegéről tudtak. Véleménye szerint abból, hogy az alakulat tárgyai között nem volt nyilvántartva a löveg, egyértelműen arra lehet következtetni, hogy nem volt tulajdonosa. Ezért az ágyú alkalmatlan volt arra, hogy lopás tárgya legyen, ezért védenceinek bűncselekmény hiányában történő felmentésére tett indítványt.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészségnek a nyilvános ülésen eljár képviselője perbeszédében a másodfokú ügyészi átiratban foglaltakat tartotta fenn.

A bejelentett I., II. és III.r. vádlotti, valamint védői fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az első fokú ítéletet Be. 348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján felülbírált. A Be. 349.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján azonban a IV.r. vádlott tekintetében a felülbírálatot mellőzte, figyelemmel arra, hogy vele szemben az ítélet már 2008. március 19. napján első fokon jogerőre emelkedett.

A katonai tanács a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte, az eljárási szabályokat betartotta és indokolási kötelezettségének is eleget tett. Az I.r. vádlott ténybelileg beismerte a bűncselekmény elkövetését, azonban a bűnösségét vitatta azon az alapon, hogy előjárói utasítás alapján követte el a bűncselekményt. A II. és III.r. vádlottak a nyomozati szakban beismerték a bűncselekmény elkövetését. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor mérlegelési jogkörében eljárva az I.r. vádlott védekezésével szemben a II. és III.r. vádlottak vallomásait fogadta el a tényállás alapjául, figyelemmel arra, hogy ezen vádlottak vallomását támasztották alá az ügy egyéb bizonyítékai, így különösen az eljárás során kihallgatott tanúk vallomásai. Megállapítható azonban, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a Be. 351.§ (2) bekezdés b./ pontja alapján részben megalapozatlan, mert a tényállás hiányos. A katonai tanács által megállapított tényállás ugyanis nem tartalmazza kellő részletességgel az egyes vádlotti magatartásokat, ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Be. 352.§ (1) bekezdés a./ pontja szerint, a rendelkezésre álló iratok tartalma alapján a történeti tényállás 3. bekezdését annyiban egészíti ki, hogy; „A fenti - pontosabban meg nem állapítható - időben az I.r. vádlott utasítására a II., III. és IV.r. vádlottak a löveget flex-szel feldarabolták, azt letakarták és a helyszínen hagyták, majd néhány nappal később az I. és II.r. vádlott, továbbá tanú1 és tanú2 - utóbbiak nem tudtak a cselekmény jogellenességéről - szolgálati tehergépjárművel egy MÉH telepre szállították és vashulladékként értékesítették.” Az ekként kiegészített tényállás már mindenben mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa határozata alapjául elfogadta.

A felmentésre irányuló vádlotti és védői fellebbezések nem alaposak.

A jogi minősítés részbeni megváltoztatására irányuló ügyészi indítvány viszont alapos.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést az I., II. és III.r. vádlottak bűnösségére, részben tévedett azonban a cselekmény jogi minősítését illetően.

A Btk.316.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a lopást az követi el, aki idegen dolgot mástól azért vesz el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa.

Nem fogadhatók el azok a védői érvelések, hogy a vád tárgyát képező löveg, mint elhagyott, uratlan tárgy, más, idegen dolognak nem tekinthető és ezen az alapon a vádlottak felmentésének van helye. A rendelkezésre álló iratok alapján ugyanis az megállapítható, hogy a kérdéses 76 mm-es ágyút az Országos Hadtörténeti Múzeum 1975. szeptember 9. napján adta a Városi Tanács kezelésébe, hogy az a helyi haditechnikai parkban bemutatásra kerüljön. Az iratokból egyértelműen megállapítható, hogy a Hadtörténeti Múzeum leltári állományába tartozó tárgyról volt szó, illetve, hogy azzal kapcsolatban a Magyar Honvédség tulajdonjoga továbbra is fenntartásra került. A haditechnikai park megszűnését követően a löveg a helyi alakulat laktanyájába került és ott végül 2002-ben a páncéltörő osztály telephelyén a dohányzó hely mellett került felállításra. Megállapítható tehát, hogy az ágyúval kapcsolatban a Magyar Néphadsereg, majd ezt követően a Magyar Honvédség tulajdonjoga mindvégig fennmaradt. Ebben az értelemben az a vádlottak számára mindenképpen idegen dolog volt. Ugyanis idegennek tekintendő a dolog, ha nincs a cselekvő tulajdonában, viszont az más természetes vagy jogi személy tényleges tulajdona. Lopást megvalósítani nem csupán a tulajdonostól, hanem a birtokostól is lehet, hiszen a lopás törvényi tényállása elsősorban a birtokviszonyokat védi. A bűncselekmény tárgyát képező ágyú nyilvánvalóan az adott katonai alakulat birtokában volt. Semmiképpen sem lehet annak uratlan voltára következtetni, figyelemmel arra, hogy az adott páncéltörő löveg, vagyis egy haditechnikai eszköz, - még ha hatástalanítva is volt - az, az alakulata területén a páncéltörő osztály telephelyén volt elhelyezve. A másodfokú bíróság tehát osztotta az elsőfokú bíróság ítélete jogi indokolásában foglaltakat, illetve az előzőekben rögzített körülmények alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem fogadható el az a védői érvelés sem, hogy a vádlottak ténybeli, vagy jogi tévedésben lettek volna cselekményük elkövetésekor. Ugyanakkor a cselekmény társadalomra veszélyessége az elkövetés körülményei alapján nem kérdőjelezhető meg. Ezért nem tévedett a katonai tanács, amikor az I. és II.r. vádlottak bűnösségét a Btk.316.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés szerint minősülő és büntetendő társtettesként elkövetett lopás vétségében megállapította. Tévedett azonban az elsőfokú bíróság amikor a III.r. vádlott bűnösségét ugyanezen bűncselekmény bűnsegédi alakzatában látta megállapíthatónak. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a III.r. vádlott nem csupán segítséget nyújtott társainak az adott bűncselekmény elkövetéséhez, hanem annak elkövetésében maga is részt vett. A III.r. vádlott ugyanis aktívan részt vett a löveg flex-szel való feldarabolásában, valamint annak ponyvával történő letakarásában és ezzel már az idegen dolog elvételében. A vádlottak cselekményével ugyanis az igen jellegzetes formájú haditechnikai eszköz az ilyen jellegét elveszítette, fémdarabok formájában már a birtokos részéről nem volt felismerhető, önmagában ezzel a magatartással tehát a dolog kikerült a birtokos ellenőrzése alól. Ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a III.r. vádlott cselekményét társtettesként elkövetett lopás vétségének minősítette.

A II. és III.r. vádlottak által - másodlagosan - a katonai mellékbüntetés mellőzése érdekében bejelentett fellebbezés ugyancsak nem alapos.

A katonai tanács ítéletében lényegében helytállóan tárta fel a bűnösségi körülményeket, azonban a jogi minősítés megváltozására figyelemmel a másodfokú bíróság a III.r. vádlott tekintetében mellőzi az enyhítő körülmények közül a részesi elkövetést, ugyanakkor mindhárom vádlott tekintetében enyhítő körülményként vette figyelembe az időmúlást. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor mindhárom vádlottal szemben pénzbüntetést szabott ki, melyeknél a kifejtett vádlotti magatartásoknak megfelelően differenciált, így az általa megállapított pénzbüntetéseknel a napi tételek száma arányos a cselekménnyel, míg a napi tétel összege megfelelően igazodik a vádlottak személyi, jövedelmi és vagyoni viszonyaihoz. Nem tévedett az elsőfokú bíróság akkor sem, amikor a Magyar Honvédség sérelmére vagyon elleni bűncselekményt elkövető vádlottak esetében arra a következtetésre jutott, hogy magatartásukkal méltatlanná váltak a rendfokozat viselésére és ezért őket lefokozás katonai mellékbüntetésre is ítélte, a kialakult katonai bírói gyakorlatnak megfelelően.

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa - helyes indokai alapján - az I., II. és III.r. vádlottak vonatkozásában helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372.§ (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2008. október 1.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk. a tanács elnöke, Dr. Mészáros László hb. ezredes sk. előadó bíró, Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk. bíró

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsának ítélete az I.r., a II.r. és a III.r. vádlottak tekintetében a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2008. október 1.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő

